

[Jørgen Jørgensen (Lejre).]

ninger i forbruget kan blive nødvendige, men jeg er tilfreds med forslaget bestemmelse om, at nye rationeringer og produktionsreguleringer kun kan gennemføres med tilslutning fra rigsdagens vareforsyningsudvalg. Enkeltheder i lovforslaget går jeg iøvrigt ud fra vi kan drøfte nærmere i udvalget.

I forbindelse med lovforslagets fremsættelse redegjorde handelsministeren for landets forsyningsmuligheder i det kommende år, som de tegnede sig efter hans skøn. Noget lyst billede var det ikke, ministeren rullede op, og et lyst billede ville sikkert også vise sig ikke at stemme med virkeligheden. Vareknapheden i verden bliver mere og mere mærkbar, og vi er jo kun i oprustningens første fase. Kommer der ikke en afspænding i verdenspolitikken, må vi vel desværre befrygte, at vareknaphed og dyrtid efterhånden vil blive endnu langt mere mærkbar, end tilfældet er i dette øjeblik.

I forbindelse med vareknaphed vil jeg sige et par ord om den nuværende brændselsituation. Det er fremført af den højtærede handelsminister, at brændselsbeholdningerne her i landet er tilstrækkeligt store til at dække forbruget i den nærmeste tid, og at problemet brændsel i landet i øjeblikket derfor er et problem om fordelingen. Nu erkender jeg villigt, at det er vanskeligt med kort varsel at gennemføre en fordeling af brændslet, som kan have nogen virkning, men det forekommer mig alligevel, at man i tide skulle have været opmærksom på, hvad der kunne komme til at foreligge. Handelen i Danmark har også et meget betydeligt ansvar for, at vor brændselsituation ikke skal udvikle sig på en sådan måde, at den ligefrem opfordrer til og gør det nødvendigt for staten at gribe ind med foranstaltninger, som handelen helst vil undgå. Handelen har i meget høj grad i sin egen hånd at lægge tingene således tilrette, at slige restriktioner ikke bliver nødvendige. Men en ordning som den, vi har i øjeblikket, hvorefter de mest velhavende kan sikre sig brændsel langt frem i tiden, medens de, der ikke har råd til at købe ind på lager, må stå og mangle brændsel til opfyring fra dag til dag, kan simpelthen ikke fortsætte. Og jeg vil håbe, at handelen, der mere end nogen anden befolkningsgruppe er interesseret i at undgå indgreb fra det offentliges side, nu ved en frivillig rationering fra dens hånd kan sørge for en fordeling af brændslet, som er ganske anderledes tilfredsstillende end den nu-

værende. Hvis der ikke skal rejse sig en kritik af den bestående ordning, som vil fremtvinge statsindgreb, som handelen sikkert helst vil undgå, må handelen selv foretage den rationering, som er nødvendig for at undgå disse indgreb fra det offentliges side, for problemet er så vigtigt, at samfundet ikke kan lade tingene passe sig selv.

Det ærede medlem hr. H. C. Hansen fremsatte nogle bemærkninger om hudeordningen. Jeg finder også, at den bestående tilstand er uholdbar og utilfredsstillende. Vi mangler jo huder til produktionen herhjemme, og såvidt jeg forstår, foretages der import til meget høje priser, hvilket måske slet ikke var nødvendigt, hvis vi fik en tilfredsstillende løsning af hele hudeproblemet. Endvidere har det jo vist sig, at den nuværende hudeordning kan være hindrende ved afslutning af handelsaftaler med andre lande. Alt dette opfordrer til at få den nuværende ordning ændret, så den kan blive mere tilfredsstillende, end den er nu. Jeg håber, at dette spørgsmål bliver draget ind i de overvejelser, som nu finder sted mellem regeringen og de politiske partier, så man kan nå til et resultat på dette område.

Metervareordningen har mit parti tiltrådt. Ganske vist er den ordning, der nu er gennemført, ikke den 100 pct. ønskelige, men den har en fordel, som begrundes, at mit parti gav sin tilslutning: den er langt bedre for alle parter end den tidligere, som i henseende til importen og fordelingen vel omtrent var den dårligst tænkelige. Alle nyimportører blev ved den praktisk talt holdt ude, og den måde, indkøbene foregik på, fordyrede varerne og holdt priserne oppe, samtidig med at næsten enhver naturlig konkurrence var udelukket.

At løse problemet på en fuldtud tilfredsstillende måde kunne ikke lade sig gøre. Det var en bunden opgave, der var givet rigsdagen og ministeren. Når man ikke turde risikere en meget stor import, væsentlig større end den, vi havde, og alligevel ville give importen fri, måtte der træffes visse andre begrænsende foranstaltninger, og ministerens forslag i så henseende i form af krav om større pengeindbetalinger, før importen kunne foregå, og om at en del af disse indbetalinger skal blive stående en vis tid, var forsåvidt det eneste forslag til en begrænsning, som fremkom under drøftelserne af en nyordning.

Vi søgte at opnå en lempelse i bindingen af disse pengeindbetalinger for de mindste beløbs vedkommende og fik også en lempelse af ministerens forslag gennemført.